

Flyga och falla

- en bimusikal

Roller:

Ella - en människa som blir ett bi
Ann-Sofie - Ellas granne
Humlan

Äldre arbetsbin:

Hjördis
Gerda
Berit
Bibbi
Asta
Agnes

Yngre arbetsbin:

Klara
Kicki
Beata
Britta
Ensemble

Hemmabin:

Isa
Grynet
Ensemble

Drottningen

Drottningens livvakt

Humlan Hilma
Humlan Henrietta
Humlan Hanna

Blommor

Scen 1

Deltagare: Ann-Sofie och Ella
Sång: Flyga och falla instrumentalt
I trädgårdarna

Ann-Sofie in på scen med yogamatta, börjar yoga i trädgården.

ANN-SOFIE: En sån härlig dag, en sån lycka att få finnas till!

Ella in på scen, upprörd, viftar med en tidning.

ELLA: Har du läst? Detta är rena hädelsen!

ANN-SOFIE: Men vad är det som har hänt?

ELLA: Organisationen Earthwatch har utsett biet till den viktigaste och mest värdefulla varelsen! Biet! Det är ju bara inte klokt! Det är ju vi, vi människor, som är skapelsens krona, det är ju vi som är skapade till Guds avbild!

ANN-SOFIE: Men Jesus har ju faktiskt sagt att de minsta ska bli de största.

ELLA: Hur kan du bara komma dragande med något sådant? Förstår du inte? Jesus pratade väl inte om bi – eller hur?

ANN-SOFIE: Vi kan ju inte riktigt veta vad han menade med allt. Han pratade ju väldigt mycket i liknelser. Min favoritliknelse är förresten den med den barmhärtige samariern. Du vet, den som handlar om att alla är lika mycket värda och att man ska ta hand om alla som är sjuka. Hmmm, jo, när man tänker på det så pratade Jesus mycket om detta med att “how to bee and how not to bee”.

ELLA: Du är inget annat än en ordvrängare! Jag trodde du skulle förstå bättre!

ANN-SOFIE: Inget är så uppfriskande som en stunds yoga och meditation. Det kan du prova. Frid vare med dig!

*Hon går ut från scenen, leende.
Ella grimaserar och härmar:*

ELLA: Frid vare med dig! Rena rama flower-power-flummet hon håller på med! Yoga och Jesus och liknelser. Hmpf! Och bin...!

Plötsligt börjar hon rycka, sträcker på armarna, börjar göra märkliga rörelser med huvudet, böjer och krummar med ryggen.

ELLA: Vad är det som händer med mig? Bzzz...Vad är det som händer?
Bz...Hjälp mig, hjälp mig! Bzzzz...

Ella lämnar scenen.

Scen 2

Deltagare: Alla bin
Sång: Hej hopp hurra!
Vid kupan.

Hemmabina städar.

ISA: Uppställning!

Hemmabina ställer upp för Drottningens entré med livvakten.

ISA: Dags för examination!

Äldre arbetsbin flyger in och hälsar på Drottningen. Nya bin kommer in på scen. Även Ella, som nu är ett bi.

GRYNET (*testar de nya arbetsbina*): Höger! Vänster! Flyg!

Sång: Hej, hopp, hurra!

GERDA (*bryter sången*): Det är jag som är Gerda! Nu flyger vi!

Ett av de äldre arbetarbina (Berit) vänder sig mot de nya arbetsbina.

BERIT: Kom igen, dags för sightseeing, sedan ska ni börja jobba!

Ella står kvar, Bibbi vänder sig mot henne.

BIBBI: Se så, sätt fart, du är väl ingen drönare?

Samtliga arbetsbin iväg. Ella blir överraskad men följer med, säger högt för sig själv:

ELLA: Gode Gud, är detta en dröm eller är det på riktigt? Är jag ett bi?

BIBBI: Vad sa du?

ELLA: Ingenting, ingenting....

BIBBI: Det där biet får vi nog hålla litet extra koll på, vet inte om det uppstod något fel vid förpupningen.

Alla arbetsbin har lämnat scenen.

ISA: Uppställning!

Hemmabina ställer upp för Drottningen och livvakten - alla ut.

Scen 3

Deltagare: Nya arbetsbin, äldre arbetsbin och Ella.
Sång: Flitigt arbetsbi + Flyga och falla, vers 1 och 2
Ovanför trädgårdarna

Inflygning.

ELLA: Minsann, här har vi ju mitt hus, så vacker min trädgård är från ovan.

HJÖRDIS: Vad sa du?

ELLA: Jo, jag sa, vilken vacker trädgård, mycket blommor, ska vi inte ta en närmare titt? Där borde finnas mycket gott för oss.

HJÖRDIS: Ha! Allt är inte vad det ser ut att vara! De trädgårdarna som ligger här ser ut som rena buffén, men de är livsfarliga för oss. Var på din vakt!

Sång: Flitigt arbetsbi

GERDA : Hör upp allesammans! Detta villaområdet och fälten bredvid ska vi hålla oss långt ifrån. Vi blir sjuka av att vara där! Några har även dött! Låt er inte lockas av alla vackra blommor och doftande nektar. Många generationer har dött här!

ELLA: Hon kan inte mena Glyfosat väl... Det är ju så bra! Håller all ohyra borta. Alla jag känner använder det, det är ju därför det är så vackert här! (Till Gerda) Men.... dör bina...? Ser du inte hur vacker det är?

GERDA: De bin som inte dör blir vimsiga och hittar inte hem till kupan. De får ont i magen och några kan inte få barn. Det är fruktansvärt! Bort härifrån allihop!

Ella ser misstrogen ut, sedan upprörd.

ELLA: Detta visste jag inte, det är ju inte vettigt att det får vara så! Jag måste göra något...!

Bina flyger vidare, utom sångarna i Flyga och falla

Sång: Flyga och falla, vers 1 och 2

Scen 4

Deltagare: Äldre och nya arbetsbin, blommor, Ella samt humlan.

Sång: En vacker sommaräng + Pie Jesu + Blomsången + Humlan i bilen
Den vackra sommarängen.

Bina upptäcker ett blommande fält.

ASTA: (till de nya arbetsbina): Dessa fält är alldeles utmärkta för oss!

AGNES: Det enda vi bryr oss om i livet, är att tjäna vår gemensamma kupa. Till och med när vi har dött fortsätter vi att tjäna vår kupa. Detta är vår begravningsplats. När vi förmultnar blir vi till den finaste mull som får alla dessa olika blommor att spira, och de blommorna pollinerar vi och i gengäld får vi nektar som behövs för att vår kupa ska överleva, generation efter generation.

Bina sjunger En vacker sommaräng, blommorna befolkar ängen. Så småningom kommer ytterligare blommor in på scen (under Pie Jesu), först som vissna, förmultnade, sedan växer de upp och blommar och sjunger Blomsången.

Sång: En vacker sommaräng

Sång: Pie Jesu

Sång: Blomsången (med Quod Libet - Härlig är jorden)

ASTA: Dags att ge sig hemåt! Examinationen är avklarad och imorgon börjar ni arbeta på riktigt.

De unga bina applåderar av förtjusning eftersom de längtar efter att få arbeta. När de ska flyga därifrån upptäcker Ella något i gräset en bit därifrån.

ELLA: Vänta! Jag tror att det är en skadad här som behöver hjälp!

HJÖRDIS: Det är en humla. Vi har ingenting med humlor att göra.

HUMLAN: Alltså, jag var hemma, i Stenungsund, och såg en fantastisk glass. En tant i en bil åt en helt ljuvlig mangosorbet. Jag ville bara smaka lite och helt plötsligt började hon köra. När hon upptäckte mig blev hon rädd och slog efter mig och viftade ut mig genom fönstret. Så här är jag nu... Jag har nog blivit skadad...

Sång: Humlan i bilen

ELLA: Men en humla är ju ändå nästan som vi, vi är ju på något sätt samma sort, vi måste hjälpa den.

BERIT: Det är inte vår sak.

ELLA: Vad får vi för värld om vi inte hjälper varandra?

ASTA: Vadå får för värld? Vi har den värld vi har. Vi har skött oss själva, och det har gått så bra så.

ELLA: Vi kan ju inte bara se på när någon är skadad?! Det är ju fruktansvärt! Vilket bi vill du vara som inte hjälper andra?!

De andra bina tittar förvånat och bestört på Ella. Bibbi viskar till sina vänner:

BIBBI: Jag sa ju att det är något som inte är som det ska med henne.

KLARA: Jag tycker att vi gör som Ella vill. Vi måste väl kunna göra något nytt, vi som är nya?

KICKI: Bara för att vi inte hjälpt Humlor innan betyder det inte att vi inte kan hjälpa en Humla nu. Titta på henne!

ELLA: Du är en god varelse, men varför kallar du mig för Ella?

KLARA: Du heter ju det, det är sånt man bara vet.

AGNES: Vi måste hem nu.

BEATA: Inte utan humlan

Beata och Ella och ställer sig med armarna i kors bredvid humlan. De andra unga bina tittar på varandra och sluter upp i rad samtliga med armarna i kors och bestämda miner.

ALLA UNGA BIN: Inte utan humlan!

De äldre bina utbyter blickar och miner. Till sist harklar sig Berit och säger:

BERIT: Ok, vi tar med oss humlan hem, men kom ihåg! Det är Drottningen som bestämmer! Om hon säger nej, kommer humlan inte in. Uppfattat?

ELLA och DE UNGA BINA: Uppfattat!

Bina hjälps åt att få upp humlan och flyger iväg med den.

Scen 5

Deltagare: Alla

Sång: Kanon i kupan.

Vid kupan

Inflygning i grupper.

Sång: Kanon i kupan.

DROTTNINGEN: Er uppgift är att komma hem med nektar – inte med humlor!

ELLA: Ers goda höghet! Denna humla är skadad!

HJÖRDIS: Myteri, vi ber om ursäkt, men det var ett myteri! Den här (*pekar på Ella*), skulle prompt ha humlan med till kupan, jag ber allra hövligast om ursäkt, ärade Drottning!

ASTA: "Vi är ju på något sätt samma sort" (*härmar Ella*)

GERDA: Och av någon outgrundlig anledning slöt alla dessa nykomlingar upp.

DROTTNING: Intressant, samma sort? Vi är väldigt olika, tycker jag.

KICKI: Snälla! Vi kan väl rädda henne? Hon dör utan oss!

Drottningen är tyst en liten stund, vet att hon har allas blickar på sig.

DROTTNING: Detta har aldrig någonsin hänt förut - vi lever inte tillsammans med humlor – men vi är inte heller fiender. Humlor samlar trots allt också nektar... Hon får stanna, sedan får hon betala med arbete.

Ella och de unga arbetsbina jublar, jublet sprider sig till alla utom de äldre arbetsbina, men när de ser att alla andra jublar faller de in i jublet, lite reserverat.

Humlan tillfrisknar efter god omvårdnad i kupan. Hon är ivrig att få komma igång och bidra så mycket hon kan och flyger stolt iväg för att leta nektar. Hemmabin, Drottningen och livvakten ut.

Scen 6

Deltagare: Humlan, Ella, hemmabin och arbetsbin

Sång: Allting som du gör.

Vid kupan

Sång: Allting som du gör.

Humlan återvänder, tar fram en flaska ur sin väska och "häller ut" nektar på golvet. De förväntansfulla blickarna förbyts i missnöjda miner.

HJÖRDIS: Vad håller hon på med? Stå här och spilla vätska när vi vill veta var det finns nektar?

ELLA: Men, varför betar hon sig så här?

HJÖRDIS: Det är ju såhär det ska gå till!

Äldre arbetsbin dansar Blomdans.

KICKI: Nu ska jag visa var nektarn finns. *(Hon påbörjar cirkelrörelserna som blir ringdans.)*

Alla arbetsbin hänger på i ringdansen (åttan). Hemmabina kommer också in och följer med i åttan. Arbetsbina flyger iväg för att hämta nektar. Hemmabina stannar kvar på scen och börjar städa. Humlan står ensam kvar och ser först förvånad och ledsen ut, sedan byts minen i ilska.

HUMLAN: Här meddelar jag dem ett perfekt ställe med gott om nektar, och istället för att flyga dit, börjar de dansa! De verkar arbetsskygga.

Sång: Humlans blues.

Humlan flyger ut.

Scen 7

Deltagare: Alla
Vid kupan.

Hemmabina städar, arbetsbin kommer hem med nektar till Drottningen.

KLARA: Jag fick just höra att humlan kommer med andra sorters nektar än vad vi bin gör.

ELLA: Så hon kommer med nektar?

KICKI: Ja, hon är tydligen flitig som ett bi!

Asta fnyser och gör en grimas.

BRITTA: Asta, vad har du emot humlan egentligen?

ASTA: Emot och emot... Hon hör inte hit, passar inte in.

ELLA: Passar inte in? Passar inte in? Vi är alla skapade var och en på sitt sätt. Alla har en funktion att fylla! Hur tror du det är för Humlan, med dina ständiga sura miner och din misstänksamhet?

Asta tittar ner i marken, säger ingenting.

Humlan kommer tillbaka från en provianteringstur. Gör sin ritual med väskan, spiller vätska.

ELLA: Detta är obegripligt! Vad vill hon med detta (*pekar på vätskan*)? Det måste vara något hon vill säga, hon gör så när hon kommer tillbaka med nektar.

BEATA: Ja, det stämmer, jag har sett det flera gånger, men hon dansar aldrig. Hur ska man då veta var nektaren finns?

ASTA: Detta kanske är hennes dans? Alltså i stället för dans så släpper hon ut den här vätskan, för att tala om var man kan hitta nektar?

KLARA: Asta, du är ett geni, så måste det vara! Vi bin dansar...

KICKI: ...men humlor dansar inte, de har sina meddelanden i vätskan!

Humlan går in i kupan och levererar sin nektar.

BRITTA: Då får vi helt enkelt följa efter Humlan nästa gång hon ger sig iväg.

Scen 8

Deltagare: Arbetsbin, Humlan, Blommor
En plats med lejongap, massor av lejongap.

Humlan sätter sig på en lejongapsblomma, som då tyngs ner och öppnar sig så att Humlan kan suga upp nektar. Bina tittar förundrat på.

BRITTA: Så kan inte vi göra.

BEATA: Nej, vi kan inte tynga ner ett lejongap, och vi har heller inte så lång sugsnabel att vi når in till nektarn. Humlans sugsnabel är jättelång!

ELLA: Titta så mycket nektar det finns, som vi inte kan komma åt.

KLARA: Det är därför humlan kommer med annan nektar till kupan än vad vi andra kommer med.

Plötsligt kommer ett gäng humlor in på scenen. De struntar i bina, men stannar vid humlan.

HUMLAN HILMA: Hej! Vad gör du här ihop med en massa bin?

HUMLAN: Det är en lång historia! Jag kommer från en plats långt borta, hamnade här, blev skadad och bina tog hand om mig.

HUMLAN HANNA: Tog bina hand om dig?

HUMLAN: Ja, tack vare de där två. (*Humlan och pekar på Ella och Klara.*)

HUMLAN HENRIETTA: Sånt händer inte.

HUMLAN: Nej, jag vet, men den här gången hände det i alla fall!

HUMLAN HANNA: Bor du med dem nu?

HUMLAN: Ja, jag har ju ingen annanstans att ta vägen.

HUMLAN HILMA: Men du kan säkert bo med oss!

Humlan ser förtjust ut, men tittar sedan tvekande bort mot bina som står och tittar på.

HUMLAN: Skulle ni tycka att jag sviker er?

BIBBI: Jag tror att vår drottning är mycket nöjd med din insats, du har samlat massor av nektar åt oss under denna tid. Vi tackar dig och önskar allt gott.

Ella och Klara rusar fram och kramar Humlan.

KLARA: Vi kommer att sakna dig! Kom och hälsa på, lova att du hälsar på!

HUMLAN: Jag lovar, jag lovar! Jag kommer att sakna er med, och tack för att ni räddade mitt liv!

Humlan ger sig iväg med de andra humlorna. Alla flyger ut.

Scen 9

Deltagare: Ella och Ann-Sofie, senare ansluter alla.

Sång: Flyga och falla, vers 3 och 4 och B-delen, samt Quod Libet med Härlig är jorden och Blomsången

Trädgårdarna

Ella håller på och sliter med växter, spadar och jord och river upp, planterar nytt. Ivrigt och intensivt sysselsatt.

Ann-Sofie tittar på den andras intensiva arbete.

ANN-SOFIE: Vad gör du?

ELLA: Jag gör om min trädgård! Jag ska plantera nytt - sådant som ger mat till bina och humlorna!

ANN-SOFIE: Bina och humlorna? Bryr du dig om dem? Vad har hänt med dig?

ELLA: Jag har haft en upplevelse!

ANN-SOFIE: En upplevelse?

ELLA: Ja, eller en dröm kanske, ja, på något sätt, en upplevelse, en dröm.

ANN-SOFIE: En upplevelsedröm?

ELLA: Ja, så kan man nog säga. Och vet du vad - du hade rätt! Bin är coola och vi måste hjälpa dem. För om vi inte reflekterar över hur allt i livet hänger ihop så finns snart ingenting alls. Vi måste hjälpas åt, finnas till hands. Så nu ska jag skapa en oas för pollinatörer här, och ett insektshotell, ett "Air-bee-and-bee" och driva frågan i bostadsområdet, för att fler ska satsa på detta!

ANN-SOFIE: Så häftigt! Vilken upplevelsedröm du måste ha haft! Du tycker ju att jag är lite flummig och så, det vet jag, och en ordvrängare, men visst är det väl ändå spännande att bin har med hela existensen att göra. Lite som Gud själv. Att bin behövs för att allt ska finnas. På engelska låter det ju likadant - "Bee good, bee brave, bee kind".

ELLA: Ja, bin är både snälla och modiga. Du tror väl inte att jag är klok, men vet du vad? I min upplevelsedröm var jag med om något fantastiskt. Jag var ett bi bland bina och de lärde mig massor. Visste du att de kan prata med varandra genom att dansa och berätta var det finns god mat? Och visste du att de tar hand om varandra? De tog till och med hand om en skadad humla, en som inte var som de själva. Och sen, det coolaste av allt: De verkar aldrig ge upp! De flyger och faller, och flyger igen. Och när de gör det räddar de hela vår planet!

Sång: Flyga och falla som börjar i duett, vers 3 och 4 och slutar med att alla sjunger med, se ovan.

SLUT